

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 131/2010-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. augusta 2010 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Rudolfa Tkáčika a Ľubomíra Dobríka v konaní o sťažnosti spoločnosti A., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. A. M., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 117/2008 z 19. mája 2009 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti A., a. s., na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 117/2008 z 19. mája 2009 p o r u š e n é b o l o .

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 117/2008 z 19. mája 2009 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ď a l š i e k o n a n i e .

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je p o v i n n ý uhradiť spoločnosti A., a. s., trovy konania v sume 292,38 € (slovom dvestodevät'desiatdva eur a tridsaťosem centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. A. M., Advokátska kancelária, B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 131/2010-20 z 30. marca 2010 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti A., a. s. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Obo 117/2008 z 19. mája 2009.

Sťažovateľ bol žalovaným účastníkom konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 4 Cb 14/03. Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 1 700 000 Sk s príslušenstvom z titulu odstupného podľa § 669 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“). Nárok na odstupné si žalobca voči sťažovateľovi uplatňoval z dôvodu, že sťažovateľ vypovedal 24. mája 2002 zmluvu o obchodnom zastúpení uzavretú so žalobcom 10. januára 1997. Na základe tejto zmluvy žalobca pre sťažovateľa vykonával sprostredkovanie poistenia.

Krajský súd vo veci meritórne rozhodol rozsudkom č. k. 4 Cb 14/03-539/546 z 23. februára 2005, pričom sťažovateľa zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1 620 000 Sk a nahradiť mu trovy súdneho konania. Krajský súd mal za preukázané, že „nárok žalobcu je podľa § 669 Obch. zák. oprávnený, nakoľko podľa výkazov mal súd za preukázané, že

žalobca pre žalovaného získal resp. rozvinul obchody, z ktorých mal podstatné výhody... Žalobca bol trvale vyhodnocovaný ako jeden z najlepších reprezentantov zastupujúcich žalovaného, preto tvrdenie žalovaného, že zmluvu zrušil z dôvodu porušovania zákona žalobcom, nemal súd za preukázané.“ .

Proti rozsudku krajského súdu sa sťažovateľ odvolal.

Najvyšší súd o odvolaní rozhodol uznesením sp. zn. 4 Obo 224/2005 z 24. októbra 2006 tak, že rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd vo veci *„nevykonal dostatočné dokazovanie a najmä zdôvodnenie, na základe akých skutkových okolností a vykonaného dokazovania dospel k vyslovenému názoru vo svojom rozhodnutí...“ .*

Po vrátení veci a doplnení dokazovania krajský súd vo veci znova meritórne rozhodol rozsudkom č. k. 4 Cb 14/2003-726 z 5. mája 2008 tak, že opätovne uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 620 000 Sk a nahradiť trovy konania, keďže dospel k záveru, že *„žalovaný nepreukázal spôsobom vylučujúcim akúkoľvek pochybnosť, že by v danom prípade existovali okolnosti, pre ktoré by v zmysle § 669a Obchod. zák. žalobcovi nevzniklo právo na odstúpné“.*

Sťažovateľ proti rozsudku krajského súdu podal 27. júna 2008 odvolanie. O odvolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4 Obo 117/2008 z 19. mája 2009 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal, že najvyšší súd sa v odôvodnení svojho rozsudku sp. zn. 4 Obo 117/2008 z 19. mája 2009 nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami. Sťažnosťou napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, podľa názoru sťažovateľa, *„neobsahuje špecifickú odpoveď ani na jeden sťažovateľom uvádzaný dôvod odvolania“.*

Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že najvyšší súd sa v danom prípade nemal obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého prvostupňového rozsudku krajského súdu s odvolaním sa na § 219 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), keďže sťažovateľ vo svojom odvolaní uvádzal aj *„špecifické a nové argumenty“* bezprostredne sa vzťahujúce

na napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo. Sťažovateľ konkrétne v odvolaní namietal nedostatočnosť a nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozsudku krajského súdu, neúplnosť a nesprávnosť skutkových zistení, nesprávne právne posúdenie veci zo strany krajského súdu, ako aj skutočnosť, že krajský súd sa neriadil právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným v uznesení sp. zn. 4 Obo 224/2005 z 24. októbra 2006, ktorý sa týkal povinnosti prvostupňového súdu *„prihliadať ku všetkým okolnostiam, z ktorých zákon vyslovene uvádza províziu, ktorú obchodný zástupca stráca a taktiež použitie či nepoužitie konkurenčnej doložky“*.

Sťažovateľ tiež poukázal na relatívne neurčitú hypotézu právnej normy vyjadrenú v § 669 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorá si s ohľadom na *„hládisko spravodlivosti“* v nej obsiahnuté vyžaduje osobitne presvedčivé odôvodnenie. Súd je podľa názoru sťažovateľa v takomto prípade povinný *„vysvetliť s poukazom na konkrétne okolnosti prípadu, čo v danom prípade považoval za spravodlivé“*.

Sťažovateľ namietal tiež skutočnosť, že najvyšší súd nereagoval na jeho námietku týkajúcu sa nesprávnych skutkových zistení krajského súdu v otázke zásluh žalobcu na uzavretí poisťných zmlúv medzi sťažovateľom a lízingovými nájomcami.

K porušeniu práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces malo dôjsť v zmysle sťažnostných námietok aj tým, že najvyšší súd neurobil *„nápravu pri zisťovaní skutkového stavu (a to postupom podľa § 213 O.s.p.), prevzal nesprávne skutkové zistenia, k akým dospel súd prvého stupňa“*.

Ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval právneho zástupcu sťažovateľa a predsedu najvyššieho súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu najvyššieho súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti.

Podpredsedníčka najvyššieho súdu sa k sťažnosti vyjadrila prípisom sp. zn. Nobs 48/2010 zo 7. mája 2010. Vo svojom vyjadrení vyslovila názor, podľa ktorého *„odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol podstatný obsah odvolania a aj keď na niektoré námietky odvolateľa výslovne nereagoval, podľa nášho názoru tento rozsudok spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa je v celom rozsahu preskúmateľný a zrozumiteľný,*

pričom podrobnejšie odôvodnenie by zvýšilo jeho kvalitu. Keďže odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa (219 ods. 2 O.s.p.), je potrebné poznamenať, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa podrobne popisuje zistený skutkový stav a podrobne popisuje aj právne závery vyplývajúce predovšetkým z ustanovení § 669a, § 668 ods. 2 a § 672a Obchodného zákonníka. Všetky tieto závery sú podložené vykonaním rozsiahleho dokazovania. Teda pokiaľ sťažovateľ v podanom odvolaní vytýkal rozsudku súdu prvého stupňa, že je nepreskúmateľný, a že vychádzal z neúplné a nesprávne zisteného skutkového stavu, podľa nášho názoru odvolací súd celkom dôvodne s týmito námietkami sa nestotožnil a správne v tomto smere aplikoval ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p.“.

Právny zástupca sťažovateľa v reakcii na vyjadrenie podpredsedníčky najvyššieho súdu doručenej ústavnému súdu 3. júna 2010 opätovne zdôraznil dôvody, pre ktoré považuje odôvodnenie sťažnosťou napadnutého rozsudku za nedostatočné, pričom poukázal na skutočnosť, že najvyšší súd ani vo vyjadrení jeho podpredsedníčky „*neuviedol, prečo sa, podľa jeho názoru, odvolací súd námietkami sťažovateľa uvedenými v odvolaní (v postavení žalovaného) nemal povinnosť zaoberať*“. Taktiež uviedol, že sa nestotožňuje s názorom najvyššieho súdu o tom, že „*právne závery rozsudku súdu prvého stupňa sú podložené vykonaním rozsiahleho dokazovania*“.

Právny zástupca sťažovateľa a podpredsedníčka najvyššieho súdu ústavnému súdu oznámili, že netrujú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a podpredsedníčky najvyššieho súdu, že netrujú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, keďže dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Predmetom konania, v ktorom sťažovateľ vystupoval ako žalovaný, bolo zaplatenie odstupného podľa § 669 Obchodného zákonníka v súvislosti s ukončením zmluvy o obchodnom zastúpení.

Ústavný súd konštantne judikuje, že skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom ústavno-súdnej kontroly vtedy, ak by vyведенé závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06). V tomto poňatí sa odráža i skutočnosť, že ústavný súd nie je „ďalšou“ inštanciou všeobecného súdnictva, ale nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy).

Napriek citovanej judikatúre a berúc do úvahy charakter námietok sťažovateľa bolo pre poskytnutie dôslednej ochrany označeným právam sťažovateľa nevyhnutné, aby ústavný súd podrobil postup a rozhodovanie oboch všeobecných súdov prieskumu tak po stránke skutkovej, ako aj právnej. Len tak bolo totiž možné dať odpoveď na všetky ústavne relevantné otázky nastolené sťažovateľom v jeho sťažnosti, ktoré ústavný súd viedli aj k prijatiu sťažnosti na ďalšie konanie.

Krajský súd v konaní zameral svoju pozornosť na skúmanie existencie predpokladov vzniku nároku na odstupné na strane žalobcu ako obchodného zástupcu sťažovateľa po skončení zmluvy o obchodnom zastúpení. Na základe vykonaného dokazovania dospel

k záveru, že žalobcovi vzniklo právo na odstupné podľa § 669 ods. 1 Obchodného zákonníka, pričom toto mu priznal v sume 1 620 000 Sk.

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. V prípade čl. 46 ods. ústavy je týmto zákonom Občiansky súdny poriadok.

Zásadnou námietkou sťažovateľa je tvrdenie o nedostatočnom odôvodnení rozsudku najvyššieho súdu, ktorý sa v intenciách § 219 ods. 2 OSP v plnej miere stotožnil s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu a podľa názoru sťažovateľa sa nezaoberal v postačujúcej miere jeho odvolacími námietkami.

Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§ 211 OSP). Všeobecný súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, ako dospel k záverom o oprávnenosti nároku žalobcu na vyplatenie odstupného. Svoje závery založil na právnej analýze spôsobov a dôvodov skončenia zmluvy o obchodnom zastúpení, pričom v danom prípade poukázal na skutočnosť, že zmluva medzi sťažovateľom a žalobcom bola skončená výpoveďou zo strany sťažovateľa, a to bez udania dôvodu. Z uvedeného krajský súd dospel k záveru, že ku skončeniu zmluvy nedošlo odstúpením od zmluvy podľa § 669a Obchodného zákonníka, teda spôsobom, ktorý by vylučoval vznik nároku žalobcu na odstupné. Krajský súd zároveň konštatoval, že *„neuveril tvrdeniam žalovaného, že žalobca neplnil svoje povinnosti k spokojnosti žalovaného...“*, pričom tiež s poukazom na výpovede svedkov spochybnil tvrdenie sťažovateľa o porušovaní zmluvných povinností zo strany žalobcu. Krajský súd pri rozhodovaní o nároku žalobcu vychádzal aj zo skúmania existencie podmienok vzniku nároku na odstupné podľa § 669 ods. 1 Obchodného zákonníka, pričom dospel k záveru, že tieto podmienky boli zo strany žalobcu splnené.

V odôvodnení svojho rozsudku však krajský súd podľa názoru ústavného súdu nevenoval dostatočnú pozornosť vysvetleniu dôvodov, pre ktoré priznal žalobcovi nárok na odstupné práve v sume 1 620 000 Sk. Krajský súd síce na strane 9 odôvodnenia rozsudku konštatuje, že *„z predložených vyúčtovaní provízií i ďalších výkazov mal súd za nesporné, že žalobca... získal od žalovaného provízie, ktorých výška za posledných päť rokov dosiahla 8.672.738,53 Sk“*, pričom žalovaný provízie sťažovateľovi *„vyplatil bez toho, že by ich v priebehu zmluvného vzťahu spochybnil alebo krátil“*, nijak však nevysvetľuje, z akého dôvodu priznal žalobcovi odstupné práve v maximálnej výške prípustnej podľa § 669 ods. 2 Obchodného zákonníka. Túto skutočnosť sťažovateľ namietal vo svojom odvolaní a zároveň vyslovil názor, podľa ktorého z ustanovení Obchodného zákonníka nie je možné vyvodiť, že by nárokovateľná výška provízie bola totožná s priemernou ročnou províziou.

Vo vzťahu k určaniu priemernej ročnej provízie, od ktorej sa odvíja určenie maximálnej výšky odstupného, krajský súd ďalej v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že *„do výpočtu odstupného nie je zahrnutá provízia získaná žalobcom za starostlivosť o poistný kmeň (ktorú si žalobca ani neuplatňuje), nakoľko táto nebola vyplácaná ako provízia za uzatvorené poistné zmluvy. Za základ pre určenie poistného súd použil vyplatenú províziu, ktorú sám žalovaný vyplácal žalobcovi ako províziu za získanie obchodu*

a ako ju aj on sám vyúčtoval žalobcovi.“. V tejto súvislosti sťažovateľ v odvolaní namietal, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec, ak do základu pre výpočet najvyššieho možného odstupného zahrnul *„všetky ostatné platby okrem provízie za starostlivosť, teda aj tzv. priebežné provízie“*. Sťažovateľ poukázal aj na skutočnosť, že zmluva o obchodnom zastúpení uzatvorená medzi ním a žalobcom bola *„zmluvou zmiešanou, zahrňajúcou zmluvu o obchodnom zastúpení a zmluvu mandátnu“*, z čoho vyplývalo, že províziou pre obchodného zástupcu sú len odplaty označené v zmluve ako *„provízia za dojednanie poistných zmlúv alebo provízia za sprostredkovanie“*. V prípade priebežnej provízie a provízie za starostlivosť o kmeň malo ísť o odmenu mandatára za plnenie záväzkov žalobcu pri starostlivosti o klientov.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku k tomu uviedol, že sa s uvedeným názorom sťažovateľa nestotožňuje, keďže *„ostatné provízie sú províziami za činnosť žalobcu ako obchodného zástupcu a jednoznačne vyplývajú zo zmluvy o obchodnom zastúpení“*.

V otázke určovania výšky odstupného nebolo bez právneho významu ani tvrdenie sťažovateľa o nutnosti zohľadnenia neexistencie konkurenčnej doložky v zmluve o obchodnom zastúpení. Krajský súd sa posúdením vplyvu absencie konkurenčnej doložky zaoberal iba v súvislosti s posudzovaním oprávnenosti nároku žalobcu na odstupné, pričom konštatoval, že i v prípade *„pôsobenia žalobcu v inej spoločnosti, predmetom ktorej je sprostredkovateľská činnosť v poisťovníctve, nemožno predpokladať dosiahnutie provízií (odmien) porovnateľných s tými, ktoré žalobca ukončením zmluvy o obchodnom zastúpení stráca“*. Krajský súd vo svojom rozsudku žiadnym spôsobom nevysvetlil, akým spôsobom uplatnil v prospech sťažovateľa neexistenciu konkurenčnej doložky, napríklad pri určovaní výšky odstupného, hoci nutnosť takéhoto postupu vyplývala jednak z princípu spravodlivosti, ktorý je imanentnou súčasťou podmienok práva na odstupné podľa § 669 ods. 1 Obchodného zákonníka, ale tiež z právneho názoru najvyššieho súdu vyjadreného v uznesení sp. zn. 4 Obo 224/2005 z 24. októbra 2006, podľa ktorého má byť princíp spravodlivosti uplatnený *„jednak voči zastúpenému, ale aj voči zástupcovi tak, aby napr. s ohľadom na bežne dosahované provízie obchodného zástupcu nebolo odškodnenie*

neprimerane nízke, a naopak. Pokiaľ ide o konkurenčnú doložku..., ak nebola dohodnutá, potom je treba túto skutočnosť zohľadniť zasa v prospech zastúpeného.“.

Uvedené skutočnosti sťažovateľ uviedol a podrobne odôvodnil vo svojom odvolaní proti rozsudku krajského súdu. Najvyšší súd v sťažnosťou napadnutom rozsudku sp. zn. 4 Obo 117/2008 z 19. mája 2009 s odkazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP na námietky sťažovateľa reagoval iba strohým konštatovaním, *„že súd prvého stupňa doplnil dokazovanie, na základe ktorého vyslovil právny názor a svoje rozhodnutie i náležite odôvodnil“.*

Skutočnosti zistené ústavným súdom zo súdneho spisu a príloh k sťažnosti vedú k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, ktorého sa najvyšší súd dopustil nedostatočným odôvodnením svojho potvrdzujúceho rozsudku. Obsah odvolania sťažovateľa totiž podľa názoru ústavného súdu vyvolával potrebu podrobnejšie sa v odôvodnení rozsudku najvyššieho súdu vysporiadať s jednotlivými odvolacími námietkami, ktoré smerovali predovšetkým k právnemu posúdeniu veci, k nedostatočnému a nepreskúmateľnému odôvodneniu rozsudku krajského súdu, k neúplnosti a nesprávosti skutkových zistení, ale týkali sa aj porušenia povinnosti prvostupňového súdu vyplývajúcej z názoru najvyššieho súdu vysloveného v uznesení sp. zn. 4 Obo 224/2005 z 24. októbra 2006 *„prihliadať ku všetkým okolnostiam, z ktorých zákon vyslovene uvádza províziu, ktorú obchodný zástupca stráca a taktiež použitie či nepoužitie konkurenčnej doložky“.*

V podanom odvolaní je účastník konania bezpochyby oprávnený namietat' právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Odvolací súd potom môže využiť postup podľa § 219 ods. 2 OSP len v tom prípade, ak odvolacie námietky týkajúce sa právneho posúdenia veci sú totožné s dôvodmi návrhu na začatie konania, prípadne ak takéto námietky obsiahnuté v odvolaní už účastník konania uplatnil v priebehu prvostupňovej fázy konania a prvostupňový súd na ne reagoval požadovaným spôsobom.

Vzhľadom na uvedené je ústavný súd toho názoru, že v okolnostiach posudzovaného prípadu neboli splnené podmienky na tak strohé odôvodnenie, aké využil najvyšší súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku. Ústavný súd preto súd vyhovel návrhu sťažovateľa

a vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a k čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07), a tak ústavný súd vyslovil i porušenia práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Súčasťou odôvodnenia ústavnej sťažnosti bola tiež námietka týkajúca sa postupu najvyššieho súdu spočívajúca v tvrdení, že najvyšší súd neurobil nápravu pri zisťovaní skutkového stavu a prevzal nesprávne skutkové zistenia, ku ktorým dospel súd prvého stupňa. Táto námietka sa však nepremietla do návrhu sťažnosti (petitu), ktorým je ústavný súd v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný, a v ktorom sťažovateľ výslovne navrhol vysloviť porušenie svojich ústavou garantovaných práv „*rozsudkom sp. zn. 4 Obo 117/2008*“. Z tohto dôvodu ústavný súd na námietku sťažovateľa týkajúcu sa postupu najvyššieho súdu neprihliadal.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Vzhľadom na to, že ústavný súd dospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto nálezu).

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

III.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. A. M. (bod 3 výroku tohto nálezu). Ústavný súd pri priznaní trov vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2008 (695,41 €).

Sťažovateľ si podaním z 31. mája 2010 uplatnil náhradu trov konania za tri úkony právnej pomoci v sume 444,06 €.

Ústavný súd priznal trovy právneho zastúpenia celkovo za 2 úkony právnej služby uskutočnené v roku 2009 (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v sume 2 x 115,90 € spolu s náhradou režijného paušálu v sume 2 x 6,95 €, so zvýšením o 19 % DPH, ktorej platiteľom je právny zástupca sťažovateľa. Úhrada bola priznaná spolu v celkovej sume 292,38 €. Za tretí úkon – písomné podanie právneho zástupcu z 31. mája 2010 – ústavný súd náhradu nepriznal, keďže neprispelo k objasneniu veci.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2010